

Navn og stilling	Anne Mette Mørcke (oplægsholder), lektor Gitte Wichmann-Hansen Berit Eika
Kontaktoplysninger Institut/afdeling Institution Adresse	Center for Medicinsk Uddannelse Aarhus Universitet Brendstrupgårdsvej 102 8200 Århus N
Titel	Forsøg på at måle effekt af mål i lægeuddannelsen
Abstract	<p><u>Baggrund:</u> Som et led i Bologna proces, kvalitetssikring og akkreditering skrives der på universiteterne kompetencemål og læringsmål. Målene udspecificeres som minimum til kursusmål og eventuelt ned i delmål for de enkelte undervisningselementer. Antagelsen bag dette store arbejde er, at klart specificerede mål har grundlæggende betydning for undervisningskvalitet og læring. Denne antagelse har fået status af 'selvindlysende sund fornuft.' Det gælder også på lægeuddannelsen, hvor de to didaktiske retninger kaldet <i>outcome-based education</i> og <i>competency-based education</i> spredte sig hastigt globalt. Også for lægeuddannelsens didaktikere er det bagvedliggende rationale, at der er en effekt af at definere mål i form af <i>learning outcomes</i> eller <i>competencies</i>. Trods den globale spredning af målstyring i lægeuddannelserne, så har ingen forsøgt at give en oversigt over den evidens, der ligger bag anbefalingerne. Vi gennemførte derfor en systematisk litteraturgennemgang med henblik på at besvare to spørgsmål: 1. Hvilke effekter af mål i lægeuddannelsen er undersøgt og publiceret internationalt? 2. Hvad var de overordnede resultater af disse undersøgelser?</p> <p><u>Metode:</u> Vi afsøgte systematisk fire databaser (PubMed, Web of Science, ERIC og PsychINFO), hvor vi kombinerede databasernes termer for lægeuddannelse med deres forskellige termer for mål. Afsøgningen gav 1.649 hits. Af disse hits ekskluderede vi studier, der: a) var en dublet, b) havde en tydeligt irrelevant titel og ikke noget abstrakt, <u>eller</u> c) ikke kunne fremskaffes fra nordiske biblioteker. Herefter inkluderede vi alle studier, der <u>både</u>: d) undersøgte <i>learning outcomes</i>, <i>objectives</i>, <i>goals</i>, <i>competencies</i> eller tjeklister der indeholdt mål, e) undersøgte potentielle effekter af at specificere og kommunikere ovennævnte typer mål, f) omhandlede lægeuddannelse, <u>og</u> g) anvendte til formålet indsamlede data.</p> <p><u>Resultater:</u> Vi inkluderede 35 studier. Disse har undersøgt fire forskellige typer effekt af at indføre mål i lægeuddannelsen, nemlig effekter på: 1) curriculum, 2) studerendes og underviseres holdninger og motivation, 3) undervisning og læringsaktiviteter, samt 4) de studerendes prøveresultater. Studierne omfatter forskellige kontekster, bruger forskellige metoder og begreber og har væsensforskellige teoretiske referencerammer. Denne heterogenitet umuliggør en meta-analyse. Vi har derfor analyseret kvalitativt. Undersøgelserne om effekt på curriculum tyder på, at det at indføre mål faciliterer curriculumreformer og hjælper lægeskoler med at leve op til akkrediteringskriterier. Undersøgelserne om effekt på holdninger og</p>

	<p>motivation ledte ikke til et klart overordnet resultat. Undersøgelserne om effekt på undervisning tyder på, at mål ændrer lægestuderendes læringsaktiviteter, som for eksempel deres læsevaner og deres deltagelse i praktik, men disse ændringer kan være både i en ønsket positiv og i en uønsket negativ retning. Undersøgelserne om effekt på testresultater viste, at der ikke er evidens for at mål har en direkte positiv effekt på, hvordan lægestuderende klarer sig ved eksamen.</p> <p><u>Diskussion:</u> En litteraturgennemgang som dette er ikke metodologisk uproblematisk. Det er tidsrøvende at finde alle de relevante artikler. Mange interessante artikler ekskluderes, når man kun undersøger det empiriske evidensgrundlag for effekt. Samtidig må vi konkludere at uden sådanne hårde eksklusionskriterier, så havde analysen været umulig. Endelig er det vanskeligt at vurdere, hvor langt konklusionerne fra en sådan litteraturgennemgang kan generaliseres. Alligevel finder vi det umagen værd at forsøge at skabe overblik over det eksisterende evidensgrundlag.</p>
--	--